

การสำรวจเจตคติของวัยรุ่นหญิงในการใช้ยาคุมกำเนิด
ชนิดรับประทานเพื่อรักษาสิว

นางสาว กานต์ธีรา ทิพย์
นางสาว ชีวรัตน์ ชัยสำโรง

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาเภสัชศาสตรบัณฑิต
คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2550

SURVEY OF FEMALE
ADOLESCENT'S ATTITUDE TOWARDS
THE TREATMENT OF ACNE
WITH CONTRACEPTIVE PILLS

MISS KARNTEERA TIPCHAI
MISS CHEEWARAT CHAISAMRONG

A SPECIAL PROJECT SUBMITTED IN PARTIAL FULFILMENT
OF THE REQUIREMENT FOR
THE BACHELOR DEGREE OF SCIENCE IN PHARMACY
FACALTY OF PHARMACY
MAHIDOL UNIVERSITY

2007

โครงการพิเศษ
เรื่อง การสำรวจเจตคติของวัยรุ่นหญิงในการใช้ยาคุมกำเนิด
ชนิดรับประทานเพื่อรักษาสิว

.....
(นางสาวกานต์ธิดา ทิพย์ชัย)

.....
(นางสาวชิวรัตน์ ชัยสำโรง)

.....
(ร.ศ. บุชบา จินดาวิจักษณ์)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทคัดย่อ

การสำรวจเจตคติของวัยรุ่นหญิงในการใช้ยาคุมกำเนิด ชนิดรับประทานเพื่อรักษาสิว

กานต์ธีรา ทิพชัย , ชีวรัตน์ ชัยสำโรง

อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ: บุษบา จินดาวิจักษณ์

ภาควิชาเภสัชกรรม คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

คำสำคัญ: เจตคติ , ยาเม็ดคุมกำเนิด , สิว

ในปัจจุบัน การใช้ยาประเภทฮอร์โมนเป็นทางเลือกหนึ่งที่ใช้ร่วมไปกับยาอื่นเพื่อรักษาสิวในผู้หญิง โดยมีข้อแนะนำให้ใช้ในผู้ที่มีข้อบ่งชี้เฉพาะ แต่ไม่เจาะจงว่าจะเป็นผู้หญิงแต่งงานแล้วเท่านั้น การศึกษานี้จึงจัดทำขึ้นเพื่อสำรวจเจตคติของวัยรุ่นหญิงในการใช้ยาคุมกำเนิดชนิดรับประทานเพื่อรักษาสิว ทำการศึกษาโดยการส่งแบบสอบถาม 500 ฉบับ สอบถามนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ได้รับการตอบกลับ 337 ฉบับ (ร้อยละ 67.4) ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 92.1 ระบุว่า เป็นสิิวในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา และส่วนใหญ่ระบุว่าสิิวมีผลกระทบต่อตัวเองในระดับ ปานกลาง (ร้อยละ 52.5) ซึ่งผลกระทบที่ทำให้เกิดความไม่พอใจมากที่สุดคือ ingsรอยแผลเอาไว้ ทำให้ไม่พอใจในรูปลักษณ์ (ร้อยละ 47.2) ผู้ที่เคยรักษาสิวแบบใช้ยารับประทานคิดเป็นร้อยละ 43.6 โดยส่วนใหญ่ทราบว่าเป็นกลุ่มยาปฏิชีวนะ (ร้อยละ 82.4) และมีเพียงร้อยละ 2.9 เท่านั้นที่เคยมีโอกาสใช้ยาคุมกำเนิด ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 91.7 รู้จักยาคุมกำเนิด แต่มีเพียงร้อยละ 55.2 ที่ทราบว่ายาคุมกำเนิดมีฮอร์โมนเพศเป็นส่วนประกอบ และร้อยละ 34.1 ที่ทราบว่ายาคุมกำเนิดสามารถใช้รักษาสิวในผู้หญิงที่มีฮอร์โมนเพศชายสูงได้ โดยได้รับข้อมูลมาจากเพื่อน โฆษณา แผ่นพับความรู้ อาจารย์สอน แพทย์หรือเภสัชกรแนะนำ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 88.6 คิดว่ายาคุมกำเนิดอาจก่อให้เกิดอาการข้างเคียงได้ โดยส่วนใหญ่คิดว่าทำให้ประจำเดือนมาผิดปกติ (ร้อยละ 60.1) รองลงมาคือน้ำหนักเพิ่ม (ร้อยละ 55.5) ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 27.5 คิดว่าทุกคนสามารถใช้ยาคุมกำเนิดได้ โดยผู้ที่สมควรได้รับการรักษาด้วยยาคุมกำเนิดมากที่สุดควรเป็นคนที่ เป็นสิิวรุนแรง ในด้านการยอมรับ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 62.6 ไม่คิดจะเลือกใช้ โดยสาเหตุอันดับแรกที่ทำให้ปฏิเสธการใช้คือ กลัวผลข้างเคียง (ร้อยละ 34.1) ผลจากการศึกษาแสดงว่า เภสัชกรควรมีส่วนร่วมในการดูแลปัญหาจากสิิวในวัยรุ่นหญิงให้มากขึ้น โดยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้ยารักษาสิวที่ใช้กันอยู่แล้วและยาคุมกำเนิด อย่างถูกวิธีและเหมาะสม ตลอดจนให้คำปรึกษาเพื่อลดหรือป้องกันอาการข้างเคียง

Abstract

Survey of female adolescence's attitude towards the treatment of acne with contraceptive pills

Karnteera Tipchai , Cheewarat Chaisamrong

Project advisor : Busba Chindavijak

Department of Pharmacy , Faculty of Pharmacy , Mahidol University

Keyword : perception, contraceptive pills, acne

Use of contraceptive pills in addition to other drugs is nowadays a method of the acne treatment. It is indicated in specific case, but not only for married women. This study was conducted with the objective to survey female adolescence's attitude towards the treatment of acne with contraceptive pills. Five hundred questionnaires were sent to female students who were studying in grade 10 – 12 of Santirat School. Three hundred and thirty seven questionnaires were returned (67.40%). The results showed that 92.1% of students suffered from acne in the past year and mostly thought that acne was a moderate problem (52.5%). The most impact of having acne was scar on their faces leaving unsatisfied look (47.2%). There were 43.6% of students taking oral medicines to treat acne. Most of them knew that they took antibiotics (82.4%), and only 2.9% had a chance to take oral contraceptive pills (OC). The 91.7% of respondents heard about OC before but 55.2% of them knew that OC contained sex hormones and only 34.1% knew that OC could be used to treat acne in women with high level of male sex hormone. Information was transferred to them by friends, advertisements, pamphlets, teachers, doctors and pharmacists. About 88.6% thought that OC caused some side effects and abnormal menstruation was common (60.1%) , followed by weight gain (55.5%) The 27.5% of respondents thought that OC were suitable for everyone, especially those who had severe acne. However, 62.58% of respondents refused of take OC. Main reason was side effects (34.1%). It is suggested that pharmacist should take part in managing acne problem in female adolescences by counseling them for the appropriate use of OC and other drugs in acne and avoidance or decrease of drug's side effects.